

CZU: 616.831-005.1-082:159.9

DOI: 10.36120/2587-3636.v25i3.150-152

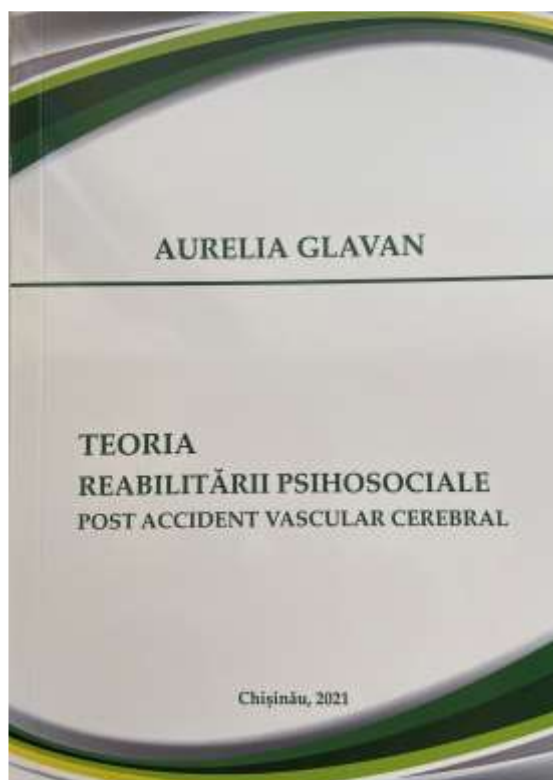
RECENZIE

la monografia *Teoria reabilitării post accident vascular cerebral*,
autor **Aurelia Glavan**, medic neurolog, doctor în psihologie, conferențiar universitar

REVIEW

to the monograph *The Theory of Post-Stroke Rehabilitation*,
author **Aurelia Glavan**, neurologist, Ph.D. in psychology, associate professor

Monografia „*Teoria reabilitării post accident vascular cerebral*” prezintă principalele repere teoretice, care fundamentează intervențiile terapeutice de factură psihologică, precum și modele concrete de realizare a acesteia. Autoarea pornește de la premiza, precum că cercetarea psihologică și socială a persoanelor cu tulburări post AVC necesită o bază teoretică și metodologică profundă și solicită o interpretare care să mizeze pe poziții teoretice specifice. Aceste idei sunt capabile să apară doar pe tărâmul problemei, exprimate în concepții de dezvoltare. Problema reabilitării persoanelor cu dizabilități post accident vascular cerebral necesită examinarea problemei cu referire la corelația dintre psihic și substratul său. Autoarea este convinsă, că fiecare poziție teoretică într-un fel sau altul a generat practica sa, uneori, coexistând onorabil, alături de altele. Astfel, analiza concepțiilor psihologilor, medicilor, filosofilor, pedagogilor, sociologilor, dar și a practicii clinice existente permite să înaintăm conceptual viziunea reabilitării ca una din problemele-cheie ale antropologiei contemporane.

Autoarea este convinsă, că fiecare poziție teoretică într-un fel sau altul a generat practica sa, uneori, coexistând onorabil, alături de altele. Astfel, analiza concepțiilor psihologilor, medicilor, filosofilor, pedagogilor, sociologilor, dar și a practicii clinice existente permite să înaintăm conceptual viziunea reabilitării ca una din problemele-cheie ale antropologiei contemporane.

Autoarea este de părere și argumentează acest fapt în lucrare, precum că în reabilitarea persoanelor cu tulburări post AVC s-au produs multe schimbări în privința asistenței medicale și, relativ, mult mai puține date s-au acumulat în aspectul asistenței psihologice și sociale a acestor persoane. S-a produs această situație din cauză că nu s-au realizat pe larg cercetări științifice orientate spre stabilirea bazelor teoretice și metodologice ale reabilitării complexe – medicale, psihologice, sociale, profesionale ale persoanelor post AVC. Referindu-se la problema asistenței de reabilitare psihologică și

socială a persoanelor post AVC, autoarea observă că ea a fost abordată mai frecvent în aspect metodologic și numai episodic în privința stabilirii bazelor teoretice ale acestui proces. Astfel, la etapa actuală, se prezintă ca prioritate, determinarea bazelor teoretice ale reabilitării psihosociale a persoanelor post AVC cu componentele ei integre – teoriile fundamentale pentru dezvoltarea reabilitării, concepția reabilitării de succes, modelul teoretico-metodologic de eficientizare a reabilitării, resursele evaluării procesului de reabilitare.

Autoarea consideră, că nu se pot concepe teorii sau metodologii de reabilitare post AVC, cu toate aspectele și orientările ei, fără a se raporta la teoriile filosofică, fiziologică, socială, psihologică.

În monografie autoarea definește reabilitarea din perspectiva filosofică a fenomenului, precum și a unor aspecte ca misiunea acesteia, sursele, modelele, valorile, orientările practice specifice, punând în prim plan domeniile de la care se alimentează filosofic, teoretic și metodologic reabilitarea. În principal, acestea sunt filosofia omului și ființei umane, persoanei, prin atribute precum libertate, responsabilitate, autodeterminare, demnitate, fericire, creativitate, unicitate, etc., dar și principalele științe sociale puternic legate de filosofie precum psihologia, sociologia, pedagogia. În acest demers, autoarea se bazează pe aspectele care privesc procesualitatea și structura socială, dinamica și funcționarea socioumană așa ca: structură socială, relații sociale, comunitate, realitate socială, funcționare socială, mecanism psihic, sfere sau niveluri psihice (sfera afectivă, cognitivă, etc.), tip psihologic, personalitate, etc.

În ceea ce privește reabilitarea socială, dincolo de orice considerațiune de ordin filosofic, autoarea o reprezintă ca pe un ansamblu de practici, servicii, instituții, activități de ajutor și protejare și pregătite pentru normalizare, reintegrare a persoanelor aflate în dificultate, care din cauza unor motive de natură socială, personală (biologică, psihologică) etc. nu au capacitatea de a beneficia, prin oportunități și demersuri proprii, de o viață cât de cât normală, în limitele decente de bunăstare socioumană.

Promovând o reprezentare structuralist-sistemică și determinist-holistică a reabilitării, autoarea propune o abordare sistemică și asupra Modelului conceptual al reabilitării post AVC. În activitatea de modelare a reabilitării persoanelor post AVC, autoarea s-a bazat pe ideile umaniste, precum: concentrarea pe persoană, individualitate, eu, respectul pentru persoană, pentru fiecare persoană; ideea de solidaritate umană, umanitarism, caritate, altruism, etc.

Arhitectura structurală destul de reușită a lucrării face posibilă parcurgerea de către cititor a problemei abordate de către autoare. Toate informațiile sunt expuse într-o structură coerentă în șase capitole ale monografiei. Conținutul monografiei se bazează pe un impresionat material bibliografic de actualitate, prezentat concis și logic. Monografia de față este o lucrare amplă, cu un conținut științific avansat, întocmită pe baza unui

studiu al lucrărilor de specialitate în domeniu atât din țară, cât și din străinătate, a cunoștințelor teoretice și practice deosebite ale autoarei puse în evidență.

Prin analiza teoretico-științifică amplă, prin concluziile referitoare la reabilitarea psihologică și socială făcute în lucrare, prin recomandările elaborate în această privință, autorul a contribuit fundamental la domeniul reabilitării psihosociale și la perspectivele dezvoltării domeniului respectiv pe viitor. Prin spectrul foarte larg al aspectelor abordate, prin capacitatea de analiză și în special prin cea de interpretare a materialului factologic deosebit de bogat, prin nivelul științific foarte înalt, această lucrare poate fi considerată o carte de căpătâi pentru specialiștii consacrați din domeniul psihologiei, medicinei, neuroștiințelor, reabilitării, studenți, masteranzi, doctoranzi, dar și pentru publicul larg de cititori, care manifestă interes față de subiectul abordat.

Eduard COROPCEANU, dr., prof. univ.